

Hans Ellefsen

Ókendur í almenninginum, men við drúgvum royndum

HANS ELLEFSEN, BÚSKAPARFRØÐINGUR, VERÐUR Í STÓRAN MUN TOGHALDARI Í NÝGGJU FISKIVINNUNEVDINI HJÁ HØGNA HOYDAL, LANDSSTÝRISMANNI

Árni Gregersen

Hann er ikki serliga vælkendur í almenna rúminum, nýggi næstformaðurin í kommisiónini, sum skal gera uppskot til nýggja føroyska fiskivinnuskipan.

Hans Ellefsen eitur hann. Hann er 42 ára gamal havnamaður, bitin av tølum og búskaparteorium.

Útbúgingina, sum cand.scient. oecon hevur hann tikið á lærda háskúlanum í Keypmanna-havn og royndirnar í búskapi hevur hann fyrri ein stóran part fingið í Landsbanka Føroya í tíðarskeiðnum 1998 til 2007, og sum skrivari í Búskaparráðnum síðan 2014.

Men sjálvt um hann av mongum verður nevndur teoretikari og ikki hevur pissað í saltan sjógv, so hevur hann havt stóran áhuga fyri føroysku fiskivinnuni í mong ár.

Í veruleikanum var tað Hjalti í Jákupsstovu, stóri á Havstovuni, sum beindi Hans Ellefsen inn á fiskivinnubúskapin.

Seinastu tvey árin hevur hann verið partur av føroyska samráðingartoyminum, sum samskiftir við onnur lond um kvotur og ger altjóða avtalur um svartþjaft, sild og makrel.

Vit venda aftur til, hvat Hans Ellefsen annars hevur tykist við og hansara víðari útbúgving.

Næstformaður við eyka heimildum

Men lat okkum fyrst hyggja at nýggja áltisstarvinum, hann hevur fingið.

Landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Hogni Hoydal, Tjóðveldi, setti í seinastu viku nevndina, sum skal fyrirreika og gera uppskot til, hvussu føroyska fiskivinnan skal skipast komandi árin.

Tað tók drúgva tíð hjá landsstýrismanninum at skipa nevndina, tí longu tá ið samgongan tók við í september, boðaði landsstýrismaðurin frá, at ein slík nevnd skuldi setast.

Og sjálvt um nevndin var á trappuni í fleiri mánaðir, so var tað ikki fyrr enn í seinastu viku, at hon var almannakunngjørd.

Johnny í Grótinum, búskaparfrøðingur, er formaður, men hann er

fram, so tú fært meg ikki at siga serliga nógv um, hvussu eg haldi fiskivinnan skal skipast. Tað má biða.

Hans Ellefsen situr á lítlu, spartanskt innrættaðu skrivstovu síni í bygninginum hjá Fróðskaparsetrinum í Friðrik Petersengøtu.

Síðani november hevur hann havt fæst starv á Setrinum og herundir skrivari í Búskaparráðnum. Tað

setning, sum byggir á tað, sum samgongan vil hava.

Við øðrum orðum er politikkurin á økinum defineraður frammanundan, meðan tað so fyrst og fremst er uppgávan hjá nevndini at gera uppskot til, hvussu defineraðu málini skulu røkkast.

Nevndin – ella kommisiónin – er mannað við nýggju fólki. Nevndin hevur eitt skrivaratoymi við trimum fólki og harumframt skulu tveir fylgibólkar setast, sum við jøvnum millumbilum skulu hoyrast. Talan er um ein bólk, sum umboðar vinnuna og ein politiskan fylgibólk.

Gjörði PhD

Hans Ellefsen hevur útbúgv seg víðari og endaði í 2013 eina PhD. Hann granskaði makrel og hvussu hann mest rættvíst verður deildur millum lond, sum hava áhuga í at fiska hann.

Makrelur er pelagiskur fiskur, sum ferðast nógv og er á leiðum hjá fleiri ymiskum londum. Sjálvt býtið millum hesi londini er partur av ritgerðini.

Helst er tað hendan ritgerð, sum hevur gjørt hann til ein fastan part av føroyska samráðingartoyminum, sum hvørt ár hevur samráðingar um, hvussu uppsjóvarfiskurin skal býttast millum strandalondini á okkara leiðum og hini londini her á leið, sum ikki eru strandalond. Herluf Sigvaldsson hevur seinasta hált triðja árið verið á odda fyri føroysku samráðingarnevndini um pelagiskan fisk.

– Eg haldi vit kunnu siga tað soleiðis, at mín leiklutur í stóran mun er at rokna og koma við grundgevingum fyri, hví vit vilja hava so ella so stóran part av samlaðu kvotunum av makreli, svartþjafti og sild, sigur Hans Ellefsen.

Nevndin avgjört, at vit ikki úttala okkum um, hvat tað er vit gera fyrr enn vit leggja okkurt fram

eisini nýsettur stjóri á Landssjúkrahúsinum. Tað starvið noyðist hann at røkja fult, samstundis sum hann er formaður í nýggju nevndini.

Tí er nevndin skipað við einum formanskapi, har júst Hans Ellefsen er næstformaður. Kortini ikki ein vanligur næstformaður í einari slíkari nevnd, men næstformaður við viðkaðum heimildum.

Í praksis vil hetta siga, at tað í stóran mun verður búskaparfrøðingurin av Fróðskaparsetrinum, Hans Ellefsen, sum skal skipa og leggja arbeiðið hjá kommisiónini og skrivaratoyminum til rættis, meðan Johnny í Grótinum er formaður og sjálvandi hevur seinasta orðið, bæði í nevndini og tá ið nevndin skal melda alment út.

– Sum tú hoyrði á tíðindafundinum, so hevur nevndin avgjört, at vit ikki úttala okkum um, hvat tað er vit gera fyrr enn vit leggja okkurt

er soleiðis, at Setrið eftir summarfrítíðina bjóðar út eina útbúgving í búskapi og hesi frálæru er Hans Ellefsen ein partur av.

– Men tað er rætt, at nú og til 1.august fari eg at hava rættuliga nógv at gera við arbeiðinum í nýggju nevndini, sum landsstýrismaðurin hevur sett. Eg dugi væl at síggja, at hetta er eitt krevjandi arbeiðið, men tað skal gerast, so tað fari eg sjálvandi at kasta meg yvir, sigur Hans Ellefsen.

Uppgávan

Nevndin hevur enn ikki lagt nakra arbeiðsætlan, men fyrsti fundurin verður fríggjadagin, har ætlanin er at leggja arbeiðið til rættis.

Tað er ikki soleiðis, at nevndin hevur fingið fríar hendur at skipa fiskivinnuna í Føroyum eftir egnum høvdi.

Nevndin hevur fingið ein arbeiðs-

Nýggi næstformaðurin í kommisiónini, sum skal gera uppskot til nýggja føroyska fiskivinnuskipan, Hans Ellefsen

Mynd: Álvur Haraldsen

Tá ið Herluf Sigvaldsson tók við sum samráðingarleiðari við einum samráðingartoymi har Hans Ellefsen eisini var við, var støðan ikki serliga góð. ES boykottaði Føroyar og ongin semja var millum Føroyar og ES um makrelin.

Síðani er tað eydnast at fáa avtalu við ES um makrelin og partvíst sildina, men í ár sær ikki serliga gott